

CobouwVak

Bouwnieuws voor de vakman

CobouwVak.nl

**RIJTEST
TOYOTA
PROACE**

EXCUUS-GUUS MOET UIT DE BOUW

ADVERTENTIE

BIA VUILWERK LIJMBLOKKEN HANDZAME LIJMBLOKKEN

Voor muurdiktes 67, 100, 120, 150 en 214 mm.
Meer info www.bia-beton.nl of bel 024 648 84 84

PYROBEL

BRANDWEREND GLAS,
VOOR UW VEILIGHEID

Ontdek snel onze nieuwe website agc-pyrobels.com

ADVIES

Arboregels voor zzp'ers in een notendop

Het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp'er) blijft groeien. Zowel de zelfstandige als de inhurende partij denkt dat voor de zzp'er minder wettelijke arboregels gelden. Zo menen opdrachtgevers vaak dat arbeidsomstandigheden met de inhuur van een zzp'er niet langer hun verantwoording zijn. Ten onrechte.

DOOR ADRI FRIJTERS | A3 ARBEIDSVEILIGHEIDSADVISING

De Arbowet hanteert de volgende definitie voor zzp'ers: "Een zzp'er is binnen de regelingen van de Arbowet een persoon die geheel zelfstandig werkzaamheden verricht". De zzp'er heeft een resultaatverplichting, bepaalt zelf de inzet van materieel en kiest zijn materiaal ook zelf. Daarnaast bepaalt de zzp'er geheel autonoom zijn manier van werken op basis van een prestatieovereenkomst.

Werkgever-werknemerrelatie

Zodra de opdrachtgever aanwijzingen geeft die de uitvoering van het werk aangaan, is er sprake van een werkgever met een werknemer. De zelfstandige is dan voor de wet een medewerker. De opdrachtgever heeft grote invloed op de materiaalkeuze, de keuze voor het gereedschap en de werkwijze. Hij geeft deze aanwijzingen, de zzp'er krijgt deze aanwijzingen. Deze zzp'er heeft dan geen resultaatverplichting, maar een inspanningsverplichting. Bovendien krijgt hij vaak per uur uitbetaald. In die gevallen is er voor de Arbowet sprake van een werkgever-werknemerrelatie. Dit is ook aan de orde als twee of meer zzp'ers met elkaar aan één klus werken.

Arboregels voor zzp'ers

1. Een zzp'er die helemaal alleen werkt, dus zonder andere werknemers in zijn omgeving, hoeft zich niet aan alle arboregels te houden. Maar een zzp'er die op een klus zit waar ook anderen aan het werk zijn, moet zich aan nagenoeg alle wettelijke arboregels houden. Hieronder vallen ook de afspraken zoals die zijn vastgelegd in de Arbocatalogus.
2. Arboregels bedoeld om de veiligheid en gezondheid te bewaken met organisatorische maatregelen, gelden niet voor een zzp'er. Denk hierbij aan de verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Wel van toepassing zijn alle arboregels die direct gevaren beperken. De reden: het gaat hier om regels en afspraken die bedoeld zijn om de zzp'er zelf, maar ook anderen te beschermen tegen de gevaren die voortvloeien uit het werk. Als deskundige kun je dan ook serieuze vraagtekens zetten bij het niet hoeven uitvoeren van organisatorische maatregelen als een RI&E.
3. De wet ziet zzp'ers die aanwijzingen opvolgen als werknemers van degene die de aanwijzingen geeft. In zulke gevallen geldt de hele Arbowet met alle besluiten en ook de relevante Arbocatalogus.

Maatregelen die direct de veiligheid bevorderen zijn van toepassing op alle zzp'ers, bijvoorbeeld bij het werken op hoogte of werk waarbij persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) nodig zijn.

Werken op hoogte

Bij werken op hoogte is sprake van een direct gevaar voor de zelfstandige of zijn omgeving. Dit betekent dat voor de zzp'er dezelfde arboregels gelden als voor een werknemer, ongeacht of hij alleen op de werkplek aanwezig is of dat er ook anderen zijn. Dus ook de zzp'er mag alleen bij uitzondering werken op een ladder. Ook hij mag niet zonder randbeveiliging een rolsteiger opbouwen. Daarnaast mag hij niet werken op een rolsteiger die niet is opgebouwd volgens de handleiding.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Het gebruik van PBM is verplicht voor zzp'ers bij het werken met gevaarlijke en kankerverwekkende stoffen zoals kwarts, houtstof of asbest. Daarbij kan het gaan om adembescherming, veiligheidsbrillen, -schoenen en -handschoenen of -kleding. Ook een zzp'er mag niet zomaar werken met asbest.

Ergonomie en lawaai

Bepalingen die gaan over ergonomie (bij fysiek zwaar werk) en bescherming tegen lawaai zijn alleen van toepassing bij werken in een omgeving waar ook anderen werken. Is de zzp'er zonder anderen in zijn omgeving aan het werk en werkt hij niet op aanwijzing van anderen, dan is het zijn eigen keus om zichzelf al dan niet te beschermen. In een loods slijpen, schuren en boren aan een boot zonder gehoorbescherming, mag dus. Wel moet de zzp'er altijd gevaar voor derden voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan wegspringende delen die anderen kunnen raken of aan vallende materialen of voorwerpen bij werken op hoogte.

De arbeidsmiddelen waarmee mensen werken moeten aan alle eisen voldoen, ook bij gebruik door een zzp'er. Bij het werken met die arbeidsmiddelen moeten gebruikers alle voorschriften volgen en alle beveiligingsmaatregelen toepassen. Bij gebruik en onderhoud van de machines en gereedschappen geldt de handleiding.

Gebruikt de zzp'er een arbeidsmiddel dat hem ter beschikking wordt gesteld, dat hij leent of dat hij huurt, dan is hij tijdens het gebruik bovendien verantwoordelijk voor de technische staat van dat middel. Dit betekent concreet dat de zzp'er aanspreekbaar is op een vervoersmiddel, steiger of rolsteiger met gebreken en dat hij daarvoor ook de eventuele boete krijgt.

Conclusie

Voor zzp'ers is nagenoeg de hele Arbowet van toepassing. De uitzonderingen zijn zo ondergeschikt dat die geen effect hebben op de uitvoering van het werk. Het volgen van de wet heeft alleen maar voordelen voor de veiligheid en gezondheid.

Dit artikel verscheen eerder op Arbo-online.

